

lidt kunne bruges. Det hele Forhold, at der ligger saa Mange af den danske Befolkningovre i Egne, hvor Sproget er tydsk, er noget extraordinært, og det er paa Grund af disse extraordinaire Forhold, at det er blevet anseet for fornødent at have idetmindste 3 dansttalende Feltpræster, som kunde prædike og uddele Alterens Sacramente osv., og jeg troer ikke, at den danske Rigsdags Majoritet ikke skulde ville unde de danske Soldater i Sydflæsbyg og Holsteen 3 dansttalende Præster.

Tfsherning: Dette Udtryk „unde“ troer jeg er meget ilde anvendt; det er at holde Skaalen hen og sige: „Læg mig en Præst der!“ Det er en urigtig Maade at stille Sagen paa. Vi „unde“ vore Soldater alle de aandelige og legemlige Goder, hvortil de kunne trænge; men vi ville ikke skabe nye Embeder, hvortil vi vistnok ikke trænge. Og, naar det ærede Medlem siger, at saa skulde vi ogsaa tænke paa Bermittering og Afstedigelser af Capitainer og Lieutenanter, saa lægger han ikke Mærke til, at der ikke er flere Capitainer og Lieutenanter, end der skal være efter Fredscadres, hvorimod der er 3 Feltpræster flere, end der skal være efter den militaire Plan i Fredstid. Der skal efter den militaire Plan i Fredstid slet ingen Feltpræster være, og der har mange Gange ligget danske Folk i et ikke ringe Antal i Holsteen, uden at der har været nogen som helst Feltpræst ansat. Det har slet ikke været almindeligt. Det Almindelige har været, at, naar Tropperne rykke ud af Landet, og vi have ligget i Udlandet med Tropper i et meget større Antal, end der nu ligger i Holsteen, og udbredt paa en langt større Flade, end det nu er Tilfældet, idet vi have indtaget en Afstand fra midt i det Hannoveriske ind over Rhinen, i forskellige Cantonnements med 15,000 Mand, og der havde vi kun 2 Feltpræster (Monrad: For hvor lang Tid?). Der have vi ligget Maaneder igjennem, og vi have i 2 til 3 Aar ligget i Frankrig i et ligesaa udvidet Cantonnement med kun een dansk og een tydsk Præst. Det ærede Medlem maa lægge Mærke til, at jeg kun foreslaaer at bringe dette Forhold tilbage til en passende Grændse, idet Grændsen her er for vid. Her er for Meget af det Slags, som maa betragtes som en ganske ny

Ingrediens i vor militaire Forfatning, og det er en Maade at dække dette paa, naar man siger, at man ikke „under“ vore Soldater dette. Her er ikke Spørgsmaal om at „unde“ dem Noget; men her er ganske simpelt Spørgsmaal, om vi skulde billige disse nye Embedsansættelser eller ikke. Kadverens Sacramente kan uddeles i enhver Kirke i Holsteen, hvor der er en lutherisk Præst, og Kadverens Sacramente er hverken „tydsk“ eller „dansk.“ Alle den Art kirkelige Handlinger kunne foregaae uden at blive forvanskede ved Sproget. Det er en seld Maade, saaledes at stille Sprogets Betydning inden vort eget Lands Grændse. Vi skulle ikke betragte det, at være i Holsteen, som at være i et fremmed Land, uden for Christenheden, det er en vrang Betragtningssmaade, som vil faae meget formeget Medhold ved at opretholde et saa stort Antal præstelige Poster. Det ærede Medlem har sagt, at der kun i min Hjerne blev givet Anviisning paa en Tilfuds-gage. Jeg skal ikke foreslaae den; men jeg siger, at, dersom man, efter at have prøvet Sagen nøiere, skulde finde en saadan fornøden, saa kan man foreslaae den, ved at foreslaae en underordnet Geistlig ansat, til at gjøre Tjeneste som Adjutant hos den ene Generalcommando-Præst, for paa hans Vegne at reise til de Garnisoner, hvortil han ikke selv kan komme i en stor Skynding. Jeg har tidligere gjort opmærksom paa, at, naar man tager Hensyn til, at denne Mand til sine Embedspligtters Udførelse har samtlige 7 Dage i Ugen, og at Holsteen er gennemskåret af Jernbaner, som give en meget let Forbindelse mellem de forskellige Steder, saa er hans Stilling ikke uoverkommelig. Han kan være meget hyppig tilstede og pleie Samfund med sine Sognebørn. Den ærede Krigsminister har, troer jeg, betragtet denne Sag mere theoretisk end praktisk. Jeg troer neppe, at han i sit militaire Liv har søgt Feltpræsten som dennes „Sognebarn,“ for at tale med ham om kirkelige og aandelige Anliggender; han har vistnok kun søgt ham som en behagelig Selskabsbroder, og disse Feltpræster ere gjerne — hvad der i og for sig er naturligt — behagelige Selskabere, og det er en naturlig Ting for en Feltpræst at være det. Derimod har jeg endnu ikke, det jeg veed, seet